

DATOS IDENTIFICATIVOS

Gramática e Léxico da Lingua de Signos Española

Materia	Gramática e Léxico da Lingua de Signos Española			
Código	V01M126V01108			
Titulación	Máster Universitario en Lingüística Aplicada			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia pretendemos achegar os alumnos aos aspectos básicos da descrición da lingua de signos española.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os/as estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os/as estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os/as estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os/as estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
C5	Capacidade para a selección axeitada de datos lingüísticos en función do método de investigación elixido.
C6	Coñecemento das principais áreas da lingüística aplicada.
C7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística).
C8	Obtención dun nivel de formación teórica que permita comprender e xulgar criticamente a bibliografía lingüística especializada.
C9	Capacidade para xestionar os recursos lingüísticos e a información lingüística para propósitos académicos e de investigación (identificación e acceso a bibliografía, utilización apropiada de recursos e equipamentos, utilización de tecnoloxía para rexistrar datos, manexo de bases de datos, etc.)
C10	Capacidade no manexo das diferentes tecnoloxías lingüísticas que conforman a actual sociedade do coñecemento: dicionarios electrónicos, correctores e tradutores automáticos, e sistemas de aprendizaxe de lingua asistida por ordenador.
D1	Expresión correcta, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
D3	Utilización das ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
D5	Comprensión da importancia da cultura emprendedora e coñecemento dos medios ao alcance das persoas emprendedoras.
D7	Asunción, como profesional e como cidadán/a, da importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer e interpretar os aspectos básicos da lingua de signos española, e das principais investigacións lingüísticas actuais das linguas de signos.	A1 A3 A4 A5 C5 C6 C8 C9 D1 D3 D7
Adquirir un nivel de formación teórica que permita comprender e xulgar críticamente a bibliografía lingüística especializada de LSE e das linguas visoxestuais.	A2 A3 A4 C6 C7 C8 C10 D1 D5 D8
Analizar os principios de construción dunha lingua viso-xestual. Para logralo, os estudantes deberán aprender a traballar con datos lingüísticos de linguas dunha modalidade viso-xestual dende diferentes perspectivas metodolóxicas.	A3 A5 C6 C8 C9 D1 D3 D5 D8

Contidos

Tema	
1. O sistema fonético, fonolóxico, gramatical, léxico e semántico da lingua de signos española.	1.1. A gramática dunha lingua viso-xestual. 1.2. A creación léxica
2. Aspectos socioculturais e pragmáticos da LSE.	2.1. Sociolingüística das linguas de signos 2.2. A pragmática da LSE
3. As variacións nas linguas de signos.	3.1. A variación lingüística nas linguas de signos: aspectos fonolóxicos e universais 3.2. A estandarización da LSE
4. Outras linguas de signos.	4.1. Universais lingüísticos nas linguas de signos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	10	20	30
Presentacións/exposicións	3	12	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	10	20
Sesión maxistral	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	Descrición dun aspecto gramatical ou léxico da LSE.
Presentacións/exposicións	Presentación oral na aula do traballo de descrición gramatical.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas sobre as leituras especializadas en contidos da materia e debate sobre as mesmas na aula. Análise de mostras signadas: discurso formal, cancións, contos...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Os alumnos traballarán coa docente na escolla dos aspectos gramaticais que van ser analizados, na bibliografía necesaria para realizar o traballo, na súa estrutura e na súa elaboración.
Presentacións/exposicións	Estas horas adicaranse a preparar a exposición oral que os alumnos deben levar a cabo diante dos seus compañeiros.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos tutelados	Descrición dun aspecto gramatical ou léxico da LSE	40	A1	C6
			A2	C8
			A3	C9
			A4	
			A5	
Presentacións/exposicións	Presentación oral	20	A1	C5
			A2	C6
			A3	C9
			A4	
			A5	
Resolución de problemas e/ou exerciciosleiturase especializadas en contidos da materia e o debate sobre as mesmas na aula, aportación de ideas, etc.		25	A1	C5 D1
			A2	C6 D3
			A3	C7 D5
			A4	C8 D7
			A5	D8
Sesión maxistral	Asistencia e participación nas aulas	15	A1	D1
			A2	D5
			A3	D8
			A4	
			A5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segunda oportunidade (xullo)

Aqueles estudantes que non teñan superado a materia e teñan asistido regularmente ás aulas e realizado un 60% das actividades propostas, terán que repetir únicamente aquelas actividades ou probas non superadas.

Nos casos restantes, serán avaliados pola realización dos traballos propostos polo/a profesor/a (100% da cualificación).

Bibliografía. Fontes de información**1. Libros**

Brentari, Diane (ed.) (2010): *Sign Languages*, Cambridge University Press.

Herrero Blanco, Ángel (2009): *Gramática didáctica de la LSE*, Madrid, SM.

2. Artículos

Báez Montero, Imaculada C. & Ana Fernández Soneira (2010): "Problemas de estandarización en la lengua de signos española: la variación entre las comunidades lingüísticas", en *Analizar datos > Describir variación*, Jorge L. Bueno Alonso et al. (eds.), Servicio de Publicacións da Universidade de Vigo, pp. 1080-1090.

Herrero Blanco, A. (2009): "¿Qué tipo de lengua es la LSE?", en *Gramática didáctica de la lengua de signos española*.

Jarque, Maria Josep (coord.) (2012): "Las lenguas de signos: su estudio científico y reconocimiento legal", en *Anuari de Filologia. Estudis de Lingüística 2/2012*, Universitat de Barcelona, pp. 3348. Número monográfico "Lenguas de signos".

Marrero Aguiar, Victoria & Pilar Ruiz Palacios (2009): "El medio del lenguaje", en Escandell Vidal, Victoria (coord.): *El lenguaje humano*, Madrid, Editorial Universitaria Ramón Areces, pp. 63-82.

- Morales López, Esperanza et al. (2012): "El orden de los constituyentes en los enunciados declarativos de la Lengua de Signos Española (LSE). Una perspectiva funcionalista", en *Anuari de Filologia. Estudis de Lingüística* 2/2012, págs. 77-121
- Nogueira Fos, Rubén et al. (2007): "Para una tipología verbal de la lengua de signos española", Actas del Congreso de Lingüística General, Santiago de Compostela 3-7 de mayo de 2004 (Vol.2, Tomo 1, 2007), pp. 1075-1086.
- Parkhurst, Stephen and Dianne Parkhurst (2000): "La Variación en las Lenguas de Signos: Un estudio de causas y una metodología analítica", en *Apuntes de lingüística de la lengua de signos española*, VVAA, Madrid: CNSE, pp 219-246.
- Báez Montero, Inmaculada et al. (2008): *Defiéndete en lengua de signos española*, Madrid, Anaya.
- Báez Montero, Inmaculada C. & Ana Fernández Soneira (2016): "Colours and Numerals in Spanish Sign Language (LSE)", en Zeshan & Segara (eds.), *Semantic fields in Sign Languages. Colour, Kinship and Quantification*, Berlin, De Gruyter Mouton, pp. 73-122.
- Barberá Altamira, Gemma (2015): *The meaning of space in Sign Language*, Berlin, de Gruyter Mouton.
- Chapa Baixauli, Carmen (2000): "La variación en la LSE", en *Signolingüística. Introducción a la lingüística de la L.S.E.*, Amparo Minguet Soto (coord.), Valencia: Fundación Fesord, pp. 299-310.
- Costelo, Brendan (2016): *Language and modality: Effects of the use of space in the agreement system of lengua de signos española (Spanish Sign Language)*. Tesis doctoral: http://www.cnlse.es/sites/default/files/Languageandmodality_costello2016_thesis.pdf
- Fernández Soneira, Ana María (2008): *La cantidad a manos llenas*, Madrid, Fundación CNSE.
- Fesord, (2000): *SignoLingüística. Introducción a la lingüística de la L.S.E.*, Comunidad Valenciana, Fundación Fesord.
- Gutiérrez, Eva & Manuel Carreiras (2008): *El papel de los parámetros fonológicos en el procesamiento de la lengua de signos española*, Madrid, Fundación CNSE.
- Lucas, Ceil (ed.) (2001): *The sociolinguistics of sign language*, Cambridge University Press.
- Morgan, Gary et al. (2015): *Research Methods in Sign Language Studies: a practical guide*, Oxford, Wiley.
- Sánchez Moreno, David. (2009), "Proyecto DILSE III: Primer diccionario normativo de la lengua de signos española", en *Estudios sobre la lengua de signos española*, Madrid, UNED, 297-310.
- Parkhurst, Steve & Dianne Parkhurst (2001): "Variación de las lenguas de signos usadas en España", en *Revista española de lingüística de las lenguas de signos*, nº 3.

Recomendacións

Outros comentarios

Non é preciso ter coñecementos previos de lingua de signos para seguir a materia.
